SVENSK MUSIKTIDNING

N:r 3. | Redaktör och utgifvare: FRANS J. HUSS. Telefon: Brunkeberg 14 97. | NORDISKT MUSIKBLAD. Stockholm den 1 Februari 1911. | Expedition: Kammakaregatan 6. Pris: Helår 5 kr. Lösnummer 25 öre. Annonspris 20 öre pr petitrad. | 31 Årg.

C. F. Lundqvist.

Det var naturligtvis festligt hos Carl Fredrik Lundqvist den 24 sistlidne januari, då den populäre, afhållne sångaren fyllde sina 70 år; festligt genom den mängd af blommor, telegram, skänker och personliga besök som denna dag egnades den gamle konstnären, hvilken frisk och frodig mottog de talrika hyllningarne i sitt trefna hem uppe i Vasastaden.

Musikaliska akademien lät till hr Lundqvist öfverlämna Normans medalj. Omkring 200 telegrafiska hälsningar inströmmade, däribland från Svenska teaterförbundet genom dess styrelse, från Operadirektionen, från Värmländska sångarförbundet, från O. D., från Allmänna sången i Uppsala, undertecknadt Nathan Söderblom, från Bellmanskören, från Operans solister, från marskalkar vid Paris-färder, i hvilka han deltagit som solist, från Svenska sångarförbundet i Minneapolis, vidare från Arvid Ödmann, grefvinnan Mathilda Taube, född Grabow, landshöfdingen grefve R. De la Gardie, förre Operachefen Burén, Ruben Liljefors, Sveriges författareförenings ordförande, professor Karl Warburg, Salomon Smith, professorerna Oscar Bolander och Axel Jungstedt, frih. O. Hermelin, öfverste Chr. Lovén, professor Rudolf Kjellén, dr Knut Kjellberg, direktör Erik Åkerberg, andra kammarens Hallandsrepresentanter m. fl. »Talias tjänare» med Knut Nyblom i spetsen hälsade honom med sånger efter ett varmhjärtadt lyckönskningstal af denne.

Samma dag öfverlämnades hans porträtt i olja, måladt af fru Hildegard Torell, till Operan såsom gåfva af en del sångarens vänner och uppsattes omedelbart i artistfoajén.

Det är nu snart sju år sedan Lundqvist tog afsked af vår Operascen.

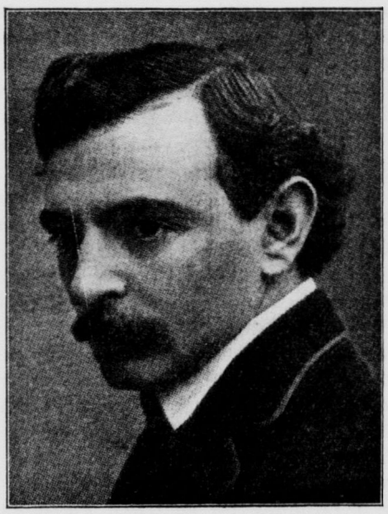

Ignaz Friedman

C. F. Lundqvist

Franz von Vecsey

Det var vid slutet af spelåret 1903—1904, då han, efter hvad vi vilja minnas, där för sista gången såsom engagerad uppträdde som Germont i »Den vilseförda». På hösten gjorde han sedan en konsertturné i Norrland och d. 5 dec. hade han på Operan sin afskedsrecett. Vid denna, som inleddes med en konsertafdelning, uppträdde han då som patriarken Jakob i »Josef i Egypten», i hvilken opera han på samma scen gjorde sin första debut såsom Josef d. 8 juni 1869. Han hade sålunda från denna räknadt i 35 år tillhört vår kgl. lyriska scen. Vid denna afskedsrecett blef den utmärkte sångaren på det hjärtligaste och rikligaste hyllad och fick mottaga ståtliga lagerkransar genom operachefen Burén, hofkapellmästaren Henneberg och operasångaren Sellergren från operastyrelsen, hofkapellet och kamraterna vid scenen. Lundqvist företog sedan tillsammans med sin mångåriga operakamrat fru Carolina Östberg från 1 juni till början af april en stor konsertturné i södra och mellersta Sverige, äfven sträckande sig till Kristiania, och sedan ensam, med fröken Lysell, som ackompanjatris, en »afskedsturné» från 23 sept. började i Gellivare och fortsatt söderut inpå följande år. Han var ännu stadd på densamma, då han fyllde 65 år, till hvilken bemärkelsedag man öfver hela landet samlat bidrag till en hedersgåfva af en penningsumma, hvilken sålunda först efter födelsedagen kunde till honom öfverlämnas. Återkommen till Stockholm hade han d. 7 april en afskedskonsert i Katarina kyrka, äfven då biträdd af pianisten fröken Lysell som ackompanjatris. Därmed kan man väl anse hans offentliga sångarbana afslutad, fastän han väl ännu skulle kunna fägna oss med att uppstämma »Du gamla, du fria», nationalsången, som hans härliga stämma med det varmhjärtade föredraget kan sägas ha väckt till nytt lif och nationell betydelse.

* * *

Carl Fredrik Lundqvist, son af en folkskollärare, föddes i Veinge socken, Halland, d. 24 jan. 1841, genomgick skolor i Halmstad och Göteborg, tog i Upsala studentexamen 1860 och kameralexamen 1862. Redan i Upsala gjorde han sig bemärkt genom sin utmärkta baryton och sin behagliga sång. Efter afslutad akademiekurs inskrefs han i Förvaltningen af sjöärenden i Stockholm, hvarjämte han tjänstgjorde som kanslist i ett par riksdagsutskott 1862—66 och äfven som sekreterare för skarpskytteföreningen i hufvudstaden. Det var i sistnämda egenskap, som skarpskyttarnes d.v. sånganförare, Aug. Söderman, 1864 fästade sig vid hans röst och förmådde honom medverka i operakören vid den berömde tyske tenoren Tischatscheks gästspel här såsom Rienzi 1866, ett gästspel som gjorde så märkligt intryck på Lundqvist att han beslöt egna sig åt den sceniska sångarbanan, därtill uppmuntrad af Fritz Arlberg, som en tid gaf honom kostnadsfri undervisning i sång. Visserligen hade han genom sin korpulens en mindre fördelaklig teaterfigur, men detta fick, vid sidan af en så praktfull stämma, betraktas som en bisak, och då han först visade sig på scenen hade han dessutom där en kamrat som med hänseendet till kroppsbyddans storhet öfverträffade honom, nämligen Carl Johan Uddman, som icke var mindre populär och ypperlig för det såsom konstnär.

Efter att sålunda ha gjort sin lärospån på scenen debuterade Lundqvist, såsom ofvan sagts, 1869. Till en början fick han uppbära tenorpartier, till dess han vid midten af 1870 talet efterträdde Arlberg och Sandström inom barytonfacket. Efter *Josef* blef hans nästa roll *Rienzi* (1870), hvarefter följde *Styrmannens* lilla parti i »Den flygande holländaren» (1873) och *Gustaf Vasa* vid operainstitutionens 100 årsfest 1873. *Masaniello* i »Den stumma» var hans sista tenorparti.

Följande barytonpartier ha därefter hört till hans repertoar på Kgl. teatern: *Telramund* i »Lohengrin», *Wilhelm Tell*, *Wolfram* i »Tannhäuser» hvilken roll han kreerade 1878, *Björn* i »Vikingarne», *Asthon* i »Lucie» (1879), *munken* i »Marco Spada», *Amonasro* i »Aida», *Kristiern* i »Gustaf Vasa», *Simeon* i »Joseph», *Bazil* i »Barberaren», *Germont* i »Den vilseförda», där han ständigt tjusat publiken med sin känslofulla sång i romansen »Från Provence du sköna jord». Vidare *Petraki* i »Karpaternas ros» (1881), *Mossul* i »Konung för en dag», *Palmore* i »Cora och Alonzo», *Orovist* i »Norma», *Pizarro* i »Fidelio» (dessa 1882) *Gudmund* i »Harald Viking» (1884), *Mikeli* i »Vattendragaren», *Domingo* i »Paul och Virginie», *Orsini* i »Rienzi» (1886). *Buduto* i »Diamantkorset» måste för hans skull omskapas till atlet i stället för lindansare, en roll, som med Lundqvists figur skulle ha förefallit något orimlig. Ytterligare ha vi att nämna *Hans Sachs* i »Mästersångarne» (1887), *Kejsaren* i »Per Svinaherde», *Jakob* i »Joseph», *Talaren* i »Trollflöjten», *Härroparen* i »Lohengrin», *Luna* i »Trubaduren», *Mathiesen* i »Profeten», *Carl V* i »Ernani», *Agamemnon* i »Iphigenia i Aulis», *Guvernören* i »Don Juan», *Ulf* i »Den bergtagna», *Capulet* i »Romeo och Julia», *Tristan da Cunha* i »Jessonda» (1891), *Soldaten* i »Hugenotterna», *Grefven af Monterone* i »Rigoletto», *Ottokar* i »Friskytten» (1892). På senare tid af honom kreerade roller äro *Nilakanta* i »Lakmé» och *Jago* i Verdis »Othello» samt *Alfio* i »På Sicilien» (alla 1890), *Mateo* i »Granadas dotter» (1892), *Simeon* i »Hexan» (1894), *Peter* i »Hans och Greta» (1895), *Falstaff* i Verdis opera med samma namn (1896), postillonen *John* i »Syrsan vid härden (1897), och *Borgmästaren* i »Valdemarsskatten» (1899). Hr Lundqvist har äfven en gång då Hellmer Strömberg var hes öfvertagit *Bartholos* roll i »Figaros bröllop» och sjöng *Diegos* parti vid invigningen af vår nya kungliga teater. Den sista nya roll hr Lundqvist kreerat var *Klaus Berger* i Halléns »Valborgsmässa» (1902). På senare år ha flere af hans roller öfvertagits af yngre barytonkrafter, Lejdström, Wallgren, Forsell etc., men ännu vårterminen 1904 bibehöll han de endast af honom utförda Mossul och Capulet, Germont samt några andra partier. Som Amonasro firade Lundqvist den 21 okt. 1893 25 års jubileum som operasångare och firades nästan lika högtidligt då, som vid sin recett den 30 jan. 1900, då han återgaf sin glansroll Valentin i »Faust», och vid afskedsrecetten. Äfven en och annan talroll, såsom Knut Algotson i »Bröllopet på Ulfåsa» och brukspatron i »Värmländingarne», har Lundkvist haft att utföra.

I utlandet har han såsom Masaniello ett par gånger uppträdt i Aachen.

På konserter har hr Lundqvist ofta låtit höra sig och därvid särskildt utmärkt sig i föredraget af Aug. Södermans ballader, såsom »Tannhäuser», »Kvarnruinen», »Värfningen» etc. Stort uppseende har han väckt vid Uppsalasångarnes konserterande i utlandet genom sin mäktiga, vackra stämma. Hr Lundqvist har äfven gifvit eller medverkat utom i hemlandet äfven vid konserter i Norge, Danmark, Finland, Tyskland, Belgien, England och Amerika, hvilket sistnämnda land han besökte 1893.

Sedan 1890 är hr Lundqvist ledamot af Musikaliska akademien.

Franz von Vecsey.

Det var på tre konserter i Musikaliska akademien, d. 6, 8, 10 april förra året som vi fingo göra första bekantskapen med den unge redan världsberömde violinvirtousen Franz von Vecsey. Han har nu åter kommit hit att konsertera, hvarför vi meddelat hans porträtt.

Franz von Vecsey är född d. 23 mars 1893 i Budapest och väckte redan som »underbarn» stort uppseende. Vid 8 års ålder började han undervisas i violinspel af den utmärkte läraren och komponisten Jenö Hubay i fädernestaden och blef sedan från juni 1903 Joachims elev i Berlin, där han först uppträdde offentligt i oktober sistnämda år. Han har sedan företagit vidsträckta konsertresor och öfverallt vunnit det varmaste bifall för sitt tekniskt mästerliga och sköna violinspel.

Ignaz Friedman.

Den berömde pianovirtuosen med detta namn har åter i dessa dagar gästat Stockholm och blifvit mycket firad af sina åhörare på de tre konserter han nu gifvit här.

Han besökte oss första gången i nov. 1909 och gaf då en Liszt- och en Chopin-afton i Musikaliska akademien. Förra året återkom han till oss och konserterade i samma lokal 14, 16 och 18 mars med program af olika tonsättare. Vi redogjorde då för innehållet af dessa program likasom nu under rubriken »Från scenen och konsertsalen». Ignaz Friedman har komponerat åtskilligt för piano. Af hans utkomna tonsättningar kunna nämnas: 4 Miniatures (op. 8), Trois pensées lyriques (op. 9), Cinq causeries (op. 10), Petits Valses (2 häft. op. 13), 5 Aqvarelles (op. 18), Technische Probleme (op. 19), Cinq Bagatelles (op. 30), Variations (op. 24), Trois Morceaux (op. 26), Trois transcriptions (op. 28), Thème variée (op. 30), 3 Intermezzi (op. 31), Romans pour violon, ou violoncelle et piano (op. 32), 3 Morceaux (op. 34), Impressions (5 stycken, op. 38) Menuet. Af dessa har »Elle danse» i op. 10, som han spelade här vid förra besöket, blifvit mycket spelad. En annan komposition af honom »Tabatière à musique» vann mycket bifall vid hans första konsert denna gång. Den torde ännu vara otryckt.

Ignaz Friedman är född den 14 febr. 1882 i Krakau och erhöll sin förnämsta utbildning som pianist hos Leschetitsky i Wien.

Nuvarande operahusets första decennium.

(Forts.)

1907. *Januari.* Nyårsdagen uppfördes »Wilhelm Tell». Den vanliga julpjesen »Värmländingarne» var äfven nu upptagen, mest som matinépjes, och d. 10 gjorde Olle Strandberg sin första debut på scenen såsom Erik i densamma. Dagen därpå uppträdde fru Anna Hellström efter sin återkomst från Amerika första gången och detta som Marie i »Regementets dotter». Jämte »Nürnbergerdockan» uppfördes d. 12 en ny ballet *Askungen eller gullskon* af balettmästaren Rud. Köller med musik af Ernst Ellberg. I. v. Flotows populära opera »Martha» gjorde hr Stockman sin 2:a debut som Lyonel d. 18 och frk. Edström utförde Nancy efter fru Jungstedt. Operan gafs äfven d. 23 och hade nu upplefvat 200 föreställningar här. Af de öfriga rollerna utförde fru Bartels titelrollen, hr Söderman Tristan, hr Sellergren Plumkett och hr Grafström domaren. D. 19 skedde en repris af »Josef i Egypten», senast gifven här 1904. D. 20 gafs »Värmländingarne» för 375:te gången. Hr Sven Nyblom började i slutet af månaden återuppträda på operascenen d. 24 som Don José och utförde den 28 Lenski i »Eugen Onegin», som då gafs för 75:te gången.

Februari. Den 4 återupptogs »Rhenguldet» med dr Otto Briesemeister som Loge* och d. 8 utförde han Canio i »Pajazzo». D. 11 skedde en repris af »Barberaren i Sevilla» som senast gafs i mars 1903, med fru Hellström som Rosina, hvilken roll nu återgafs af frk. Hesse. Grefve Almavina utfördes af hr Ödmann och hr Stiebel innehade första gången Bartholos parti. »Barberaren» har på senare tiden mest upptagits för gästande konstnärer. Sålunda gästade i operan såsom Figaro danske kammarsångaren Simonsen i maj 1891, då fru Edling sjöng Rosina. Sedan hon lämnat Operan 1892 utförde hon som gäst denna roll följande år, då Francesco d'Andrade uppträdde här som Figaro i operan, hvilket han äfven gjorde 1897. Samma år gästade i sept. fru Sigrid Arnoldson som Rosina, då »Barberaren» gafs för 200:de gången. En ny Figaro framträdde 1896 med hr John Forsell, som då gjorde sin första debut, hvarvid Rosina återgafs af fröken Petrini. Såsom förut nämts gjorde hr Richard Strandberg debut som Figaro i maj 1902 och samma år sjöng hr Forsell som gäst Figaro, i november jämte Sigrid Arnoldson, som då åter gästade här. 1903 i mars var hr Forsell äfven operagäst och Rosina utfördes af fru Hellström.

Efter denna lilla återblick på »Barberaren» kan nämnas att »Konung för en dag» d. 23 febr. uppfördes för 225:te gången. D. 5 okt. 1901 gafs den populära operan för 200:de gången. D. 28 uppfördes här för första gången den sista af Nibelungendramerna *Ragnarök* (»Götterdämmerung») öfvers. af Sigrid Elmblad. Rollbesättningen var följande: Brynhilda, Gudrun, Valtraute: fruar Schjerven, Lindberg, Claussen; Sigfrid, Gunther, Hagen, Alberich: hrr Menzinsky, Wallgren, Svedelius, Stiebel; 3 nornor: fruar Mandahl, Bartels, frk. Edström; Rhendöttrarna: Wellgunda, Woglinda, Flosshilda: frkn. Lagergren, Hesse, Edström. Hofkapellm. Henneberg dirigerade.

Mars. D. 4 vid andra uppförandet af »Ragnarök» innehade hr Forsell Gunthers parti. D. 14 gafs »Rhenguldet» med hr Nyblom som Loge. Af Nibelungendramerna uppfördes här första gången »Valkyrian» 1895, »Rhenguldet» 1901, »Sigfrid» 1905. Dessa gåfvos nu åter 14—18 mars. D. 16 gafs 4:de symfonikonserten med biträde af svenske violinisten Julius Ruthström, som nu lät höra sig här första gången som mogen konstnär efter studier och verksamhet i Tyskland. Han spelade nu violinkonsert af Rich. Strauss och solo-sonat af af Max Reger. Programmet upptog för öfrigt Liszts »Dante»-symfoni, Förspel och Isoldes död ur »Tristan och Isolde» samt som som slutnummer förspelet till »Mästersångarne». D. 25—28 gåfvos dramatiska föreställningar af M:me Suzanne Desprès med personal från Théâtre de l'oeuvres» i Paris. Vid den vanliga påskkonserten till förmån för hofkapellets pensionskassa, d. 31, upptog programmet: Ruben Liljefors: Symfoni n:o 1, Ess-dur; J. Sibelius: »Des Fährmanns Bräute» för baryton (hr Forsell) och ork.; Rob. Schumann: konsert för piano (hr Edvin Svensson) A-moll; H. Alfvén: Symfoni n:o 3. Symfonierna dirigerades af tonsättarne.

April. Vid uppförandet af »Rhenguldet» d. 4 utförde hrr Malm och Schweback första gången Loges och Frohs partier. Dagen därpå började fru Ellen Gulbranson gästspel med Brynhilda i »Valkyrian» samt därefter i »Sigfrid» d. 6:te och »Ragnarök» d. 8:de, vidare uppträdde hon d. 19 o. 21 som Brynhilda i »Ragnarök» och »Valkyrian». Född i Stockholm 1863 debuterade hon, efter framgångsrikt uppträdande på konserter, d. 10 jan. 1889 som Amneris i »Aida». Senast gästade hon vår Opera i januari och febr. 1899 som Brynhilda i »Valkyrian», Elisabeth i »Tannhäuser» och Ortrud i »Lohengrin». D. 7 började fru Valborg Svärdström-Werbeck gästspel som Margareta i »Faust», hvilket fortsattes till 2 maj med Mignon, Elsa i »Lohengrin» och Julia i Gounods opera. D. 13 återupptogs »Muntra fruarna i Windsor» med fru Bartels och frk. Lagergren första gången i Fru Ströms och Anna Pages roller. D. 18 gafs konsert af Nya Filharmoniska sällskapet, hvarvid utfördes första gången här Edgar Tinels oratorium «Franciscus» med frk. Larsén, hrr Menzinsky och Sjöberg som solister.

Maj. D. 2 uppfördes »Pajazzo» för 150:de gången med följande rollbesättning: Nedda: fru Hellström; Canio, Tonio, Sylvio, Beppe: hrr Menzinsky, Forsell, Oscár, Schweback. Dagen därpå ägde ett annat jubileum rum, då »Carmen» gafs för 350:de gången, hvarvid Don José återgafs af hr Gustaf Bergman, hvilken då uppträdde här som gäst för första gången. I »Figaros bröllop» utfördes d. 8:de grefvinnan och Cherubin första gången af frkn. Larsén och H. Mattson. D. 11 gjorde hr Göran Lindstedt sin 2:a debut som Amonasro i »Aida» och d. 13 hr Gust. Bergman sitt 2:a gästuppträdande med titelrollen i »Sigfrid». Operans 2:a nyhet för säsongen gick öfver scenen d. 15, nämligen *Nyfikna fruar*, musikalisk komedi i 3 akter af L. Sugana, öfvers. af Em. Grandinson; musik af Ermanno Wolf-Ferrari. Rollbesättningen var följande: Beatrice,

* Genom misstag uppgafs dr Briesemeister senast gästat här 1906; detta skedde nu. Han afled, som sagts, 1910 på sommaren.

Rosaura, Eleonora: frkn. Edström, Hesse, fru Lindberg; Colombine: fru Hellström; Ottavio, Lelio, Florindo, Pantaleone: hrr Wallgren, Oscár, Malm, Söderman; Arlechino: hr Stiebel. Mindre roller tillhörde såsom ledamöterna af Amicitia»-klubben: hrr Schweback, Olle Strandberg, Bröderman, Mandahl, Ericson, Sandström, Arrhenius. I »Leonora» gjorde hr Dav. Stockman sin 3:e debut som Fernando, då Leonora och Balthasar första gången utfördes af frk. Edström och hr Svedelius. D. 28 gafs festföreställning med anledning af att fröken Signe Hebbe, som förr tillhörde Operan (1864—1979) och såsom lärarinna i sång och plastik utbildat så många scenkonstnärer, under sommaren (d. 30 juli) skulle fylla 70 år. Festprogrammet upptog uvertyr till »Iphigenia i Aulis» af Gluck, 2:a aktens andra tablå ur Glucks »Orfevs» med fruar Jungstedt och Svärdström-Werbeck som Orfevs och Enrydike; 3:e akten ur »Figaros bröllop» hvari grefvinnan, Cherubin, Susanna och Marcellina utfördes af fruar Svärdström-Werbeck, Anna Norrie, frkn. Hesse, Karlsohn; grefven, Figaro, Bartholo af hr Forsell, Stiebel, Söderman. Därpå gafs 2:a akten ur Maeterlincks »Monna Vanna» med frk. Lundeqvist samt hr A. de Wahl. Fru Norrie, hvilken för 25 år sedan, då fröken Anna Pettersson, först uppträdde på scenen, — det var på Nya teatern i »Gnistan» d. 22 maj — firade detta sitt jubileum på Östermalms teatern d. 23 maj, men äfven något senare på Operan, nämligen d. 11 juni med en festföreställning, hvars program upptog »För tidigt», proverb i 1 akt af A. de Wahl, sånger utförda af fru Norrie samt Costés lustiga operett »Kolhandlarne», däri hon har en så tacksam roll som Thérèse, kolhandlerskan, och herr-rollerna utfördes af hrr A. de Wahl, Palme och Stille. Operan hade dessförinnan 31 maj afslutat spelåret med »Faust».

Augusti. Det nya spelåret började d. 19 med uppförande af »Figaros bröllop». Vid Kgl. teatern voro med dettas början frk. Larsén och hr Stockman engagerade. Under sommaren hade fru Hellström blifvit fru Oscár, fru Lindberg fru Liz ll. D. 28 gafs »Tosca» för 25:te gången med oförändrad rollbesättning.

Septmber. D. 3 uppfördes »Barberaren i Sevilla» med frk. Hesse som Rosina, hr Max Strandberg som Almaviva. D. 8 gafs »Judinnan» för 50:de gången. Rachel och Eudora återgåfvos då af fru Lykseth-Schjerven och fru Lizell; Eleazar, Kardinalen, Leopold a hrr Menzinsky, Svedelius och Malm. I »Den flygande Holländaren» utförde hr Svedelius d. 13 första gången Daland. Den 17, 21, 22 gåfvos till Griegs minne (död d. 4 sept.) konserter med hans kompositioner föregångna af en prolog, författad af Dan. Fallström, framsagd af hr Forsell. D. 25 uppträdde hr Stockman första gången med den manliga titelrollen i »Romeo och Julia», hvari hr Wallgren efterträdt hr Lundquist som Capulet.

Oktober. D. 7 hade Kgl. teatern att bjuda på spelterminens första nyhet. Efter »Bastien och Bastienne» som förpjes följde nämligen *Daria*, lyrisk dram i 2 akter af Adolphe Arderer och Armand Ephraïm, musik af Georges Marty, med följande rollbesättning: Daria: frk. Walleni; Boris: hr Nyblom, sedan hr Ödmann; Ivan, popen: hrr Forsell, Svedelius; en jaktbetjänt, en vakt: hrr Ericson, Schweback. D. 15 gafs första symfonikonserten för säsongen. Programmet upptog Tschaikowskys Symphonie pathétique, n:o 6, Fr. Berwalds »Elfenspiel» för ork., J. Svendsen: Norsk konstnarskarnaval, W. Stenhammars »Ithaka», dikt af O. Levertin, för baryton (hr Forsell) o. ork., Rimsky-Korsakows »Capriccio espagnole». D. 18 återupptogs »Rigoletto» med frk. Hesse som Gilda, Rigoletto: hr Forsell, grefvinnan Ceprano: frk. Edström. Operan gafs senast i slutet af mars och början af april 1901, då fröken Gurli Carström debuterade som Gilda. Peterson-Bergers »Ran» återupptogs d. 24, då frk. Edström uppbar titelrollen efter fru Jungstedt. Valdemar återgafs af hr Stockman, och sedan hr Nyblom; nya i sina roller voro för öfrigt fru Claussen som Rikissa, hrr Wallgren, Oscár och Sellergren som Ulf Tuveson, Mårten Präst och Sten Folkeson. D. 26 gafs konsert med franskt program under direktion af mr. Paul Viardot, som gästade Stockholm. Programmet upptog: Saint-Saëns: Symfoni n:o 3 med orgel och piano; L. A. Bourgault-Decoudry: »l' Enterrement d' Ophélie»; Debussy: »l' après midi d' un Faune»; Henri Rabaud: »La procession nocturne», poëme symphonique; G. Charpentier: »Impressions d' Italie» för orkester. D. 30 gafs »Simson och Delila», hvari titelrollerna första gången utfördes af hr Menzinsky, som sjöng partiet på svenska, och fru Claussen.

November. En repris af Götz' »Så tuktas en argbigga» egde rum d. 8, då hr Oscár efterträdde hr Strömberg som Hortenzio; operan gafs senast här 1906. Dagen därpå utförde hr Schweback första gången Don José i »Carmen». D. 16 gafs 2:a symfonikonserten, hvarvid utfördes: Sibelius: Symfoni n:o 3; R. Strauss: »Don Juan», symfonisk dikt; M. Bruch: Konsert n:o 1, G-m för violin (frk. Sigrid Lindberg) och ork.; Liszt: Mefistowalzer n:o 1 (Dans i bykrogen).

December. D. 1 utförde frk. Edström första gången Venus i »Tannhäuser». D. 2 började hr Wilh. Herold nytt gästspel som Turiddo och Canio och d. 5 som Lohengrin. Hr Herolds gästspel afbröts med anledning af konung Oscars död d. 8 dec., då Kgl. teaterns föreställningar inställdes tills efter hans begrafning d. 19. D. 21 återupptogs »Josef i Egypten». D. 29 återupptogs Stenhammars »Gillet på Solhaug», senast gifven här i okt. 1905. Fru Claussen hade nu efterträdt fru Jungstedt som Margit, hr Ericson hr Hageman som Knut Gäsling. D. 30 började hr Herold fortsätta sitt gästspel med Don José i »Carmen».

Från Romas horizont hösten 1910—nyåret 1911.*

Mascágnis »Silváno». — Juán Ravéntos — »Siegfried» etc.

10 jan.

Medan »stagióne'n» i »Adriáno», ehuru långt ifrån på ett sannt konstnärligt sätt, »sjunger på sista versen», har »*Apollo*» med den för italienska teatrar så utmärkande versalititeten efter att först kultiverat operett-, därnäst varité- och så »Grand Guignol»-genren strax efter jul förvandlats till operascen. Repertoaren upptager ej mindre än tre Mascágni-verk, förutom »Cavalleria» och »Ratcliff», ett för Roma nytt dylikt, *Silváno*, hvarmed säsongen inleddes. Komponerad under loppet af allenast några få dagar 1895 och representerad samma år med endast medelmåttig framgång å »La Scala» i Miláno, förråder denna tvåaktsopera med sin lättflytande, melodiösa musik onekligen maëstrons genialitet, men torde dock vara hans afgjort svagaste arbete; det besitter hvarken det förstnämndas dramatiska verv och lyriska glöd, »Fritz'» utsökta sentimentalitet eller den suggestiva kraft, som utmärker flera scener i »Ratcliff» och »Amica».

Mascágnis olycksöde har, efter »Cavalleria», städse varit att råka ut för mer eller mindre misslyckade libretter, och till råga på måttet måste »Silváno», hvars text Giovánni Targióne-Tozzetti hämtat från Alphonse Karrs fängslande novell »Románo», i sista stund betydligt reduceras för att möjliggöra det af den senares förläggare nekade uppförandet. Hvad som måhända i främsta rummet inverkar menligt å intrycket af förevarande opera är jämförelsen med »Cavalleria» hvaraf denna verismens nya ättelägg såväl i fråga om musik som handling utgör en dessvärre ganska matt imitation; till och med dess personer, Silváno — med sin resp. »mamma» — Matilde och Renzo äro formligen gengångare af Turriddu, Santúzza och Alfio, med den skillnad att handlingen i stället för en siciliansk bondby är förlagd till ett fiskläge vid Adriatiska hafvet. En »marinesk» stämning har Mascágni ock lyckats anslå i pjesens talrika, särdeles vackra körer, framför allt i sjömännens före andra aktens början. För öfrigt förtjäna att såsom verkligt inspirerade nummer framhållas duetten i första akten mellan Silváno

* Forts. och slut å underts korrespondens i n:o 2.

och Matilde, det utsökta »interludiet», i andra akten den förresljuftmelankoliska canzone »S'è spento il sol laggiù» (solen har slocknat därnere), orkesterns delikata »rêverie» under hans slummer och de passioneradt kraftiga slutscenerna.

För att »Silváno» skulle kommit till sin fulla valör, hade kräfts en mindre knapphändig orkester, erhuru det måste erkännas att dess duktige ledare Egísto Tango — f. d. kapellmästare vid »Komische Oper» i Berlin — lyckades åt densamma förläna den rätta koloriten, hvaremot körens prestationer voro alldeles för svaga och färglösa. Oafsedt att barytonisten möjligen skulle kunna gjort sin roll något mindre motbjudande, voro solisterna i det hela förtjänstfulla, ej mindre *Fulgenzio Abela*, som i titelpartiet visade sig såsom en intelligent och sympatisk tenor med varmt och smakfullt föredrag, än *Francisca Solári*-Matilde, som ånyo gaf prof på en vid sin debut såsom »Amica» härom året å »Costánzi» ådagalagd, betydande begåfning såsom dramatisk sångerska.

Af »*Augustéo*» konserterna var den å nyårsdagen gifna och ett par dagar senare återupprepade särskildt remarkabel äfven därför, att då för första gången under säsongen dess kvantitativt förstärkta och jämväl kvalitativt förbättrade kör lät höra sig. Under *Michael Ballings* öfverlägsna ledning kommo till utförande *Wagners* gripande «Holländare»-uvertyr, *Richard Strauss'* mäktigt storslagna komposition »So sprach Zarathustra»,* *Beethovens* såsom förstudie till hans nionde symfoni intressanta fantasi för piano, soli, kör och orkester (Wien 1808) samt Bruckners formellt perfektionerade, men i fråga om inspirationen något matta «Te deum». Vid de tre senaste konserterna har violin-fursten Eugène Ysayes utsökta konst, en kolossal, de allra största svårigheter besegrande teknik i förening med en höggenial tolkning, vunnit en lysande triumf.

* * *

I Italien hör det numera snart sagdt till ordningen att inleda de större lyriska scenernas i regeln vid jultiden begynnande föreställningar med någon af Wagners musikdramer. Så var fallet för innevarande säsong å »*S. Carlo*» i *Nápoli*, som under Vittório Guis ledning efter åtskilligt uppskof, föranledt af att den från Berlin enkom beställde, illustre Ernst Kraus visat sig ur stånd att sjunga på italienska, presterade *Valkyrian*, samt å »*La Scala*» i *Miláno*** och »*Carlo Felice*» — i fråga om storlek och magnificens den tredje i ordningen af landets operateatrar — i *Genova* med *Siegfried*. I den förra representerad af detsammas förnämsta Wagner-tenor Giuseppe Borgátti — såsom kapellmästare fungerade Túllio Serafín — uppenbarade sig å den senare Wagners favorithjälte i den spanske tenoren Juán Raventos' ungdomsfagra gestalt. En särskildt för att vara ett »Söderns barn» synnerligen präktig Siegfried, har också denne med ett glänsande och ypperligt moduleradt organ utrustade sångare i Tyskland och Österrike, hvarest han hittills varit engagerad, instuderat det för honom helt nya och följaktligen så mycket mera vanskliga partiet. Förutom hans landsmaninna Dolóres Herréro-Erda utmärkte sig i främsta rummet den unga polska primadonnan Margot Kaftal-Brynhilda, Césare Formichi-»Vandraren», Gaëtáno Sini Corsi-Mime och sist, icke minst dirigenten Giórgio Polácco. Af den vackra uppsättningen förtjänar speciellt andra aktens skogsscen att framhållas såsom synnerligen lyckad.

Anteros.

* Om dennas djupt filosofiska innebörd vittna bäst dess olika sålunda betitlade underafdelningar: »de religiösa idéerna, vår högsta äflan, fröjder och lidelser, grafvarnes sång, vetenskapen, själens befrielse från sina begär, dansens och nattens sånger».

** Oafsedt premiär å R. Strauss' nyaste opera *Der Rosenkavalier* och af yppersta slaviska dansartister exekverade baletter upptager dennas repertoar några högst intressanta »exhumationer», *Simóne Boccanegra* — med Mattía Battistíni sasom protagonist — *Saffo* och *Il matrimóne segréto* af resp. Verdi, Pacíni och Cimarósa.

Richard Wagners brasa.

Bülow, Liszt och Richard Wagner bodde en tid tillsammans i Leipzig. De hade tillsammans hyrt ett par rätt stora rum, af hvilka det ena tjänstgjorde som gemensamt sofrum, det andra som gemensamt arbetsrum. De hade likaledes gemensamt hushåll, och tillgångarna voro mycket små, och särskildt mot slutet af månaden voro de tre vännerna starkt i knipa.

Bülow hade valts till skattmästare och förvaltade verkligen den gemensamma kassan med all nödvändig ekonomi. Liszt fann sig rätt bra häri, Wagner däremot var mera pretentiös och ställde ofta jämförelsevis orimliga fordringar på kassan.

En dag — det var i slutet af februari — var det bitande kallt, och de befintliga kontanterna kunde enligt Bülows förklaring blott nätt och jämnt räcka till inköp af mat — att köpa bränsle hade man ej råd. För att hålla sig varma föreslog då Bülow, att de skulle göra en lång, rask promenad, ett förslag, som Liszt genast accepterade, medan Wagner förklarade, att han ej komme att röra sig ur fläcken, och beklagade sig starkt öfver, att han ej kunde få ved i kakelugnen, då han var ovanligt disponerad att gripa sig an med ett littterärt arbete, som han planlagt.

»Nåja, käre Wagner», sade Bülow, »jag kan inte hindra dig från att sitta här och frysa, men kanske förmår din musa att hålla dig varm under arbetet!»

Och han och Liszt gingo.

Vid återkomsten blefvo de emellertid i hög grad förvånade öfver att finna Wagner i ett glödhett rum, med blossande kinder och starkt fördjupad i sitt arbete.

Förklaringen på fenomenet var dock lätt att finna: Wagner hade brutit af möblemangets alla stols- och bordsben — med undantag af det bord och den stol, han själf hade behof af — och användt dessa ben att elda med! Rundt omkring på golfvet lågo ett par bordskifvor och fyra benlösa stolsitsar.

Då vännerna nu förebrådde Wagner detta beteende, svarade han i öfverlägsen ton:

»Jag kan inte inse, hvad här är att beklaga sig öfver. Jag har ju hvad jag behöfver. Och ni, som tycka så mycket om att drifva omkring i staden, behöfva ju ingenting att sitta på. Men jag medger, att det hade blifvit billigare, om Bülow utan att bråka hade lämnat ut pengar att köpa ved för!»

Dagen därpå kom det emellertid pengar, och det köptes nya bord och tolar.

* * *

Så lyder berättelsen. Om den är »historisk» lämna vi oafgjort. Den är emellertid karaktäristisk nog beträffande Wagners energi och hänsynslöshet.

Musikpressen.

På Abr. Lundquists förlag har utkommit:

för orgelharmonium:

Wideman, Alb.: *Orgelharmonium skola* med särskild hänsyn till självstudium men även till begagnande vid undervisning i skolor och hem, utarbetad enligt uppdrag samt under medverkan av Musikdirektören *Olof Holmberg*. Pr. k. 3,50.

Denna skola om 80 sidor börjar med en inledning, upptagande noters namn och ställning på notplanet, taktindeln. etc., beträffande »första grunderna». Den är uppställd efter tonarterna med skalor och dithörande öfningar och stycken med 2 förteckn. Som mera sällsynta omnämnas de skalor som äga 5 eller 6. Skolan tyckes vara praktiskt ordnad. En brist i densamma synes oss vara att endast de melodiska men icke de harmoniska mollskalorna omnämnas och framställas med afseende på deras bildande.

För en röst med piano har utkommit:

Sandberg, Helge: *En vagglåt* (d—f). Ord af Oscar Stjerne. 1 kr.

Denna sång i folkmelodisk stil är byggd på ett vallgoss-motiv från tonsättarens hembygd Bjuf i Skåne. Vignetten visar en landskapsbild, med uppgift att den är ett motiv från Skillingmark i Vermland.

Från scenen och konsertsalen.

Kungl. teatern.

Jan. 16, 26. Wagner: *Den flygande holländaren.*
19, 23. Wolf-Ferrari: *Susannas hemlighet*; Balett: *Festen hos Thérèse.*
18, 24, 29. Peterson-Berger: *Arnljot.* (Unna, Gunhild, Waino: fruar Jahnke, Claussen, Oscár; Arnljot: hr Strömberg; Olav Haraldson: hr Oscár; skalderna Gissur Hvite, Tormod Kolbrunarskald, Torfinn Munn: hrr Stiebel, Herou Lennartson; Tord Hunn, Finn Arnesson: hrr Grafström, Kristenson; Östmund, Gudfast Grimsson, Sigvald Grimsson, Torar Lagman: hrr Svedelius, Mandahl, Stiebel, Nygren; Sigurd i Slandrom, Bård i Bräcka, Henning i Ås: hrr Stockman, Ericson, Arrhenius; Åka-Tore, Åflo-Faste, Ubma: hrr Sjöberg, Nygren, Malm.)
28. Gounod: *Faust.*
20, 29. E. d'Albert: *Izeyl.*
22, 27. *Vermländingarne.*
22. Wagner: *Lohengrin.*
23. Leoncavallo: *Pajazzo*; Balett: *Festen hos Thérèse.*
25. Puccini: *Tosca.*
30. Gounod: *Romeo och Julia.*
31. Bizet: *Carmen.* (Carmen: fru Claussen; Michaela: fru Ottti Pegel, 1:a debut; Zuniga: hr Stiebel.)

Oscarsteatern.

Jan. 16—27. J. Offenbach: *Pariserlif.* (Gabrielle: fru Anna Norrie, gäst.)
22, 30. J. Offenbach: *Sköna Helena.* (Helena: fru A. Norrie, gäst.)
28—31. Giacomo Minkowsky: *Vackra ladyn* (Die schönste Frau) af Rud. Lothár. Öfvers. af Knut Nyblom. (Lady Grace Elliot, Mirandola: frk. Grünberg, fru Meisner; Hertigen af Teck, lord Brummel, lord Crawford, Olliver Bellmore: hrr Schweback, Barklind, Ringvall, Ullman; lord Duffkins, doktor Graham, Black, lord Palterburry: hrr Borgman, Ralf, Lund, Allum; Corrigan, Patrik: hrr Svensson, Bergström.)

Musikal. akademien.

Jan. 22, 24, 25. Konserter af Brüsselstråkkvartetten.
27, 30. Konserter af pianisten Ignaz Friedman.

Vetenskapsakademien.

Jan. 16. Sonat-afton af hrr Sven Kjellström och Adolf Wiklund. 1. Ad. Wiklund: Sonat, op. 5 A-moll, för violin och piano; 2. J. S. Bach: Sonat E-moll, för violin och piano; 3. Carl Nielsen: Sonat, op. 9, A-dur, för violin och piano.

K. F. U. K.-salen.

Jan. 17. Konsertföreningens 3:e kammarmusikkonsert. Medverkande: Aulin-kvartetten: 1. Haydn: Stråkkvartett, F-moll; 2. Mozart: Stråkkvartett, Ess-dur; Beethoven: Stråkkvartett, C-dur, op. 59 n:o 3.

På Operan har senare hälften af januari ej haft något annat nytt än reprisen af »Arnljot», som gafs med samma personer i hufvudrollerna, som vid premiären i april förra året. Operan har äfven nu slagit mycket an och hvad musiken beträffar särdeles de båda sista akterna. Hufvudrollernas innehafvare ha också vunnit rikt bifall.

Oscarsteaterns båda Offenbach-are »Sköna Helena» och »Pariserlif», med fru Norrie som gäst, ha under större delen af januari beredt muntra kvällar åt en talrik publik. Fru Norrie är kostlig både som den sköna drottningen och Gabrielle i »Pariserlif». Sin goda röst behandlar hon fortfarande med en konst, som för det mesta öfverskyler bristen på ungdomsfriskhet. »Sköna Helena» gafs med goda representanter för de lustiga figurerna i operetten, om ock hr Bergström som Menelaus var mindre roande än företrädarne i rollen. Frk. Berentz är en lifvad Orestes, Ringvall en dråplig Kalkas och hjälten prins Paris hade en i allo, särskildt vokalt, förträfflig representant i hr Olle Strandberg. Uppsättningen var, som vanligt på denna teater, ögonfägnande. »Pariserlif» med sina tokiga upptåg och gycklet med den ryske baronen Sparavinsky gafs med lif och lust. Baronessan och Metella hade i frkn. Grünberg och Falk goda sångkrafter, hr Ringvall gjorde af baronen en högst lustig figur, hvilket ock kan sägas om fru Rowe och hr Lund i deras roller. Bobinet och Raoul, de unga herrarne, som ställa till alla lustigheterna, hade lyckade representanter i hrr Allum och Ullman. Fru Norrie-Gabrielle likasom de andra hufvudpersonerna i pjesen skördade lifligt bifall. Teaterns nyaste operett »Vackra ladyn» är oss ännu obekant.

Af konserter ha vi att, såsom tidigast, först omnämna Kjellström-Wiklund'ska sonatafton. Att hr Sven Kjellström är en ypperlig violinist och hr Wiklund en duktig pianist likasom komponist veta vi förut. Deras samspel förtjänade ock det rika bifall publiken skänkte dem. Hvad hr Wiklund beträffar gällde det äfven hans, konserten inledande, sonat, som i sin helhet intresserar med många vackra partier och originella idéer. Bachs E-moll-sonat bildade en klassiskt enkel öfvergång från den första till den sista sonaten af dansken Carl Nielsen, hvars här första gången spelade sonat op. 9, är i mycket modern, något extravagant stil, men ej utan intresse. Stort afbrott mellan yttersatserna gör i denna ett andante, som i sin enkla stil leder tankarne på gamle Bach. Konsertföreningen inskränker sig nu, på på nionde arbetsåret, till kammarmusikkonserter, hvaraf den 3:de gafs d. 19 jan. med biträde af Aulin-kvartetten — hrr Aulin, Molander, Blomqvist, Claëson — som utförde kvartetter af Haydn, Mozart och Beethoven, såsom här ofvan närmare uppgifves. Aulin-kvartetten tyckes oss nu stå på större höjd än någonsin i fråga om klangskönhet, precision och schwung i sitt spel. Det klassiska programmet utfördes alltigenom förträffligt och den rätt talrika publiken egnade de spelande lifligt bifall.

Att äfven Brüsselkvartetten skulle af sin fulltaliga publik på sina tre kvartettaftnar i Musikaliska akademien blifva lika beundrad och hyllad som förr, behöfver knappt sägas. Den hör nu till Europas förnämsta kvartettsällskap. Första aftonen bjöd på G-moll-kvartett af Haydn, G-dur af Schubert och till mellannummer den efterlämnade, ofullbordade kvartetten i F-dur af Grieg (1 Sostenuto, allegro vivace e grasioso, 2. Allegro scherzando). Man känner väl igen tonsättaren i detta verk, hvars första del visar mera formfulländning än hans förra kvartett. I scherzosatsen slår han tydligare an sin norska folkton. Andra saorén var egnad åt Beethoven. Först gafs en stråkkvartett F-dur, af honom bearbetad 1802 efter den bekanta pianosonaten i E-dur op. 13 n:o 1, (reviderad af prof. W. Altman). Af B:s sonater lämpar sig denna med sina rörliga stämfigurer, mest i yttersatserna bäst för en sådan bearbetning. Programmet upptog sedan kvartetterna op. 18 n:o 4, C-moll och 59 n:o 1, F-dur. Tredje aftonen fick man höra en intressant, underhållande kvartett af Dohnanyi, den utmärkta pianisten, op. 15 Dess dur; en intagande spirituell kvartett af gamle Bocherini (1743—1805) och Dvoraks vackra kvartett op. 51 Ess-dur, hvars 2:a sats innehåller den nationella »Dunkan».

Ignaz Friedman entusiasmerade äfven denna gång en talrik publik med sitt mästerliga pianospel, som i tekniskt hänseende knappt kan öfverträffas. På första konserten tycktes han dock skatta något åt öfverdrift i kraftfullhet och pianissimofinesser. Denna började med här nya saker, Präludium och fuga af en herr Willy Renner, föga betydande, samt Sonat, B-moll, af Glazounow, en delvis väljudande komposition; vidare spelade han af Chopin F-moll-Fantasien, Scherzo Ciss-moll, ett par préludier, D moll, Ass-dur; Andante spianato med Polonaise; sedan följde tre hans egna, mindre saker: transkriptioner af Ag. Backer-Gröndahls »Lind» och Ellings »Jeg vil ud!» samt »Tabatière à musik» ett litet stycke i speldosstil, som föll publiken så i smaken att det bisserades. Sist spelades Liszts »Tarantella aus Venezia e Napoli». Om den följande utmärkt lyckade Chopin-aftonen och en 3:e populär konsert få vi sedan yttra oss.

Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten.

Kgl. teatern. Kapellmästaren vid Operan, Armas Järnefelt, har utnämnts till hofkapellmästare.

Hofkonsert. Konungen och drottningen gåfvo d. 13 jan. en musikalisk soaré å slottet, hvarvid medverkade hofsångerskan fröken Signe Rappe, hofsångaren John Forsell, operasångaren A. Kirchner och kapellmästaren Armas Järnefelt.

Programmet upptog sånger af Emil Sjögren, Lange-Müller, Brahms, Sommer, Meyerbeer, Massenet, J. Sibelius, A. Bacher-Gröndahl, A. Järnefelt, H. Alfvén, A. Körling, Verdi, J. Wolff. Slutscenen ur op. »Aida» utfördes af fröken S. Rappe och operasångaren A. Kirchner. Vid flygeln ackompanjerade kapellmästare A. Järnefelt.

Soaréen åhördes af kronprinsparet, prins Wilhelm och prinsessan Maria, ryske storfursten Dmitrij, furstinnan af Bentheim-Steinfurt, född prinsessa af Waldeck-Pyrmont, och för öfrigt ett auditorium som allt som allt uppgick till cirka 150 personer.

Musikaliska akademien hade d. 26 jan. ordinarie månadssammankomst under ordförandeskap af justitierådet K. Silverstolpe. Läraren vid Musikkonservatorium, musikdirektör A. Johnsson, hade på grund af sjukdom anhållit om tjänstledighet under innevarande vårtermin och akademien beslöt att hos k. m:t hemställa om bifall till ansökningen samt att bevilja direktör Johnsson ledighet tills k. m:t hunnit behandla saken. Till att under tiden uppehålla befattningen förordnades musikdirektör Ernst Willners.

Vidare anmäldes att akademien enligt testamente fått från framlidne musikdirektör J. A. Ahlström mottaga en donation på 2,000 kr., hvaraf årliga räntan skall utgå till en framstående elev i orgelspelning.

Slutligen anmäldes gåfvor till akademiens bibliotek från musikdirektör L. Aug. Lundh, stadsingenjör G. Hultqvist, Abr. Lundquists hofmusikhandel och J. H. Zimmermanns förlag i Leipzig.

Stipendier för svenska tonsättare. Såsom sökande till stipendier för år 1911 från det å Musikaliska akademiens stat uppförda reservationsanslaget till stipendier och belöningar för tonsättare ha inom ansökningstidens utgång anmält sig hrr Herman Asplöf, Kurt Atterberg, Natanael Berg, Gustaf Bengtsson, Oscar Blom, Natanael Broman och Algot Haqvinius.

† ***Vilhelmina Fundin,*** den gamla f. d. operasångerskan, afled här d. 29 jan., nära 92 år. Närmare om hennes lif och konstnärliga verksamhet skall i ett följande nummer meddelas.

Rita Sachetto, en berömd dans konstnärinna, har d. 23 och 29 jan. haft dansframställningar på Musikaliska akademien efter kompositioner af Chopin, Brahms, Rossing m. fl. En pianist, hr David Sapirstein, har medverkat äfven som solo-pianist, utförande saker af Liszt, Schubert m. fl. tonsättare.

Signe Rappe gaf d. 20 konsert i Casinos konsertsalong i Köpenhamn för utsåldt hus. Konserten säges ha varit en enastående succés Konungen och flera medlemmar af kgl. familjen bevistade konserten.

Juan Manén, den berömde violinisten, konserterar här åter d. 17 februari.

Franz von Vecseys första konsert denna gång eger rum d. 3 å Musikaliska akademiens.

Suzan Metcalfe, en amerikansk sångerska, kommer att, första gången här, ge konsert d. 6 febr. i Musikaliska akademiens stora sal.

De musikhistoriska aftnarna i K. F. U. M.-salen började åter d. 21 jan. med föredrag af Olallo Morales öfver Franz Berwald och utförande af ett par pianotrior samt sånger af denne.

Julius Ruthström, den svenske violinisten, har nyligen med stor framgång konserterat i Berlin, och en kritiker ställer honom nu i jämnbredd med nutidens förnämsta violinister.

Göteborg. Under senare hälften af januari har »Grefven af Luxemburg» och »Lilla hertigen» herskat på Stora teatere. Göteborgs Orkesterförenings »populära» söndagskonserter och onsdagarnes »symfonikonserter» ha fortgått som vanligt. Den populära 15 jan. hade följande program: 1. Mozart: Symfoni, G-moll; 2. Berlioz: Uvertyr »Korsaren»; 3. Svendsen: Andante ur konsert för violoncell (hr Cords) och ork.; Sjögren: Festpolonäs. Å Symfonikonserten d. 18 jan. utfördes: 1. Massenet: uvertyr till »Phèdra»; 2. Tschaikowsky: konsert för piano (frk Wilma Hultgren) och ork., B-moll; Beethoven: Symfoni, F-dur, n:o 8. Populärkonserten d. 22 hade följande program: 1. Cherubin: Uvertyr till »Anacreon» 2. M. Bruch: Violinkonsert, G-moll (hr Bredberg); 3. Saint-Saëns: »Phaëton», symf. dikt; 4. Fr. Neruda: Nocturne för stråkorkester; 5. Herold: Uvertyr till »Zampa». På symfonikonserten d. 25 gafs Gades B-dur-symfoni; Beethovens uvertyr till »Atens ruiner» och Lizts symfoniska dikt n:o 9 »Hungaria». Fröken Signe Rappe lät åter höra sig här lördagen d. 21 jan. efter att dagen förut ha konserterat i Köpenhamn. Denna konsert var en populär romansafton med svenskt program, som upptog: J. A. Josephson: Sånger till Selma; A. F. Lindblad: Aftonen; Bror Beckman: »Vinden»; Peterson-Berger: »Bland röda rosor», ett par folkvisor och A. Järnefelt: »Skymning» och »Titania». Publiken var fulltalig och sångerskan blef hyllad med rikt bifall och många inropningar, som framkallade extranummer. D. 23 jan. gafs konsert i Christine kyrka af fru Davida Afzelius-Bohlin, dir. Carl Bohlin (baryton) och organisten Otto Olsson, alla från Stockholm. Programmet upptog sångnummer och orgelsaker.

Örebro. Operasångarna Arvid Ödmann och Åke Wallgren konserterade här inför en talrik och entusiastisk publik d. 11 jan.

Helsingborg. Den 100:de folkkonserten gafs här i läroverkets aula d. 29 jan. under dir. Lidners anförande. Programmet upptog Beethovens Leonora-uvertyr n:o 3, Uvertyr till »Tannhäuser», E-dur-polonäs af Liszt och Mozarts violinkonsert n:o 6, Ess-dur, spelad af konsertmästaren Max Feferblum, Direktör Lidner hyllades med tal af dir. Sommelius, fanfar af orkestern, lagerkrans och blommor under rikt bifall af åhörarne.

Från våra grannland.

Helsingfors. 1—31 jan. Af pjeser med musik på teatrarna här har Finska T. fortfarande uppfört »Regementets dotter» och äfven gifvit »Värmländingarne». Svenska teatern har uppfört Topelii sagospel med sång »Fågel blå» samt »Regina von Emmeritz» och i slutet af månaden pantomimen »Den förlorade sonen» med musik af Wormser. På Olympiateatern, som har mycket blandadt program, har hr Göran Lindstedt fortfarande uppträdt med sångnummer likasom (fr. d. 17 jan.) operasångerskan frk. A. Svärdström. Filharm. sällskapet har gifvit sin 13 o. 14 folkkonsert och Filharm. orkestern fortfarit med de populära konserterna i Societetshuset. Trettondagen gaf fru Maikki Järnefelt-Palmgren en konsert i Johanneskyrkan. Den unge berömde pianovirtuosen Backhaus konserterade här d. 13 och 15 i universitetssalen. Jämte Beethovens Cissmoll sonat och »appassionatan» upptogo hans program Brahms' Paganini»-variationer, saker af Chopin, Lisst etc. D. 21 konserterade den berömde

violinisten Willy Burmester med biträde af pianisten E. von Stefaniai. Filharmoniska sällskapet gaf d. 28 sin 6:te symfonikonsert under dir. Kajanus ledning med biträde af violinisten prof. Carl Flesch. Programmet upptog 1 Schubert: symfoni, H-moll; 2 Brahms: violinkonsert; 3 Saint-Saëns: »Rondo capriccioso» för violin; 4 Rimsky-Korsakow: Introduktion och »Cortège de noces» ur operan »Le cod'or».

Från andra land.

Dresden. Richard Strauss' med stor nyfikenhet motsedda komiska opera »Rosenkavalieren» — »Salomes» och »Elektras» komponist, har verkligen slagit sig på denna mindre skräckfulla genre — gafs på hofteatern i Dresden d. 24 jan. för första gången inför en elitpublik af musiker och kritiker etc. från när och fjärran. Operan säges innehålle rätt melodiös musik, till och med en vals, och orkestrationen är naturligtvis brillant, stundom likväl mera tung och komplicerad än som ämnet kräfver. Operan framkallade, som man lätt förstår, enormt bifall med flerfaldiga inropningar af såväl tonsättaren som librettisten H. v. Hoffmansthal, hofkapellmästaren E. von Such och de medverkande. Vi återkomma till omnämnande af det märkliga verket.

KUNGLIGA MUSIKKONSERVATORIET I LEIPZIG.

Antagningspröfningarna äga rum Onsdag och Torsdag den 19 och 20 April 1911 under tiden från kl. 9—10. Personlig anmälning till denna pröfning sker på Tisdagen den 18 April å Konservatoriets byrå. Undervisningen omfattar alla grenar af Musikalisk konst, nämligen: Piano, samtl. Stråk- och Blåsinstrument, Orgel, Konsertsång och dramatisk Operautbildning, Kammar-, Orkester- och kyrklig musik, samt Theori, Musikhistoria, Litteratur och Esthetik.

Prospekt på tyska och engelska språket utlämnas gratis.

Leipzig i Januari 1911.

Directionen för Kungliga Musik-konservatoriet.

Dr. Röntsch.

Förenade klockare- organist- och kantorsbefattningarna i *Enköpings och Vårfrukyrkas* församlingar kungöras ånyo lediga att sökas hos kyrkorådet före den 4 instundande Februari.

Kyrkorådet.

OBS.! Äldre årgångar

af denna tidning, med eller utan musikbilaga, erhållas till nedsatt pris endast kontant å expeditionen.

J. LUDV. OHLSON

STOCKHOLM.

Hamngatan 18 B.

Flyglar, **Pianinos** och **Orgelharmonier** af de bästa *svenska* och *utländska fabriker* i **största** lager till **billigaste** priser under fullkomligt ansvar för instrumentets bestånd.

Obs.! **Hufvuddepôt** för **Blüthners** och **Rönischs** världsberömda Flyglar och Pianinos.

J. G. Malmsjö

PIANINON

FLYGLAR

Göteborg.

För Porträttsamlare!

Fina Sköntrycks-exemplar af Svensk Musiktidning, flera årgångar, säljas billigt å tidningens expedition.

Kammakaregatan 6, 1 tr. ö. g.

Rättelser

I Musikbrefvet från Roma af Anteros förra numret böra följande rättelser vidtagas: sid. 12, sp. 2, r. 20 uppifr. står: »Orfeós», läs: »Orféos», r. 27 uppifr. står: och han, läs: och att han; sp. 3, r. 24 nedifr. står: denna förtjänstfulla operetttrupp, läs: den nuvarande förtjänstfulla operett-truppen.

- Innehåll -

C. F. Lundquist (med porträtt). — Franz von Vecsey (med porträtt) — Ignaz Friedman (med porträtt) — Nuvarande operahusets första decennium (forts.). — Från Romas horizont hösten 1910—nyåret 1911, af Anteros. — Richard Wagners brasa. — Musikpressen. — Från scenen och konsertsalen. — Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten. — Från våra grannland. — Från andra land. — Annonser.

Svensk Musiktidning.

Nordiskt Musikblad. — 31:a årg., — för hvarje musikaliskt hem — *utgifves 1911 efter samma plan som förut, innehållande* ***populär läsning i Musikaliska ämnen, porträtter*** *med* ***biografier*** *etc. Tidningen utkommer två gånger i månaden (utom juli—aug.). Pris* ***5 kronor*** *pr år, lösnummer 25 öre. Prenumeration sker här å* ***Expeditionen, Kammakaregatan 6, 1 tr. öfv. gården,*** *i* ***bok- och musikhandeln,*** *å posten och tidningskontor. I* ***landsorten*** *bäst å* ***posten.***

Obs.! *Nyttan af en musiktidning för musikbildningen i hemmet torde ej kunna bestridas. Framför dagliga tidningar eger en sådan fördelen att den förvaras och bildar, så att säga, en musikhistorisk uppslagsbok. Rätta platsen för utgifvandet af en musiktidning är hufvudstaden, där musiklifvet är högst och rikast utveckladt. Svensk musiktidning meddelar ock en kontinuerlig redogörelse för musiklifvet i vår hufvudstad, i landsorten samt i Finlands, Norges och Danmarks hufvudstäder etc., biografier med fina porträtt, instruktiva artiklar, följetonger m. m.*

Tryckeriaktiebolaget Skandia, Stockholm 1911.